

Fakulta
regionálního
rozvoje
a mezinárodních
studií

19. 6. 2015, Brno

Připravila: Mgr. Eva Taterová, M.A.

Dopady arabských revolucí na regionální stabilitu Blízkého východu a severní Afriky

XVIII. mezinárodní kolokvium o regionálních
vědách, Hustopeče 2015

Mendelova
univerzita
v Brně

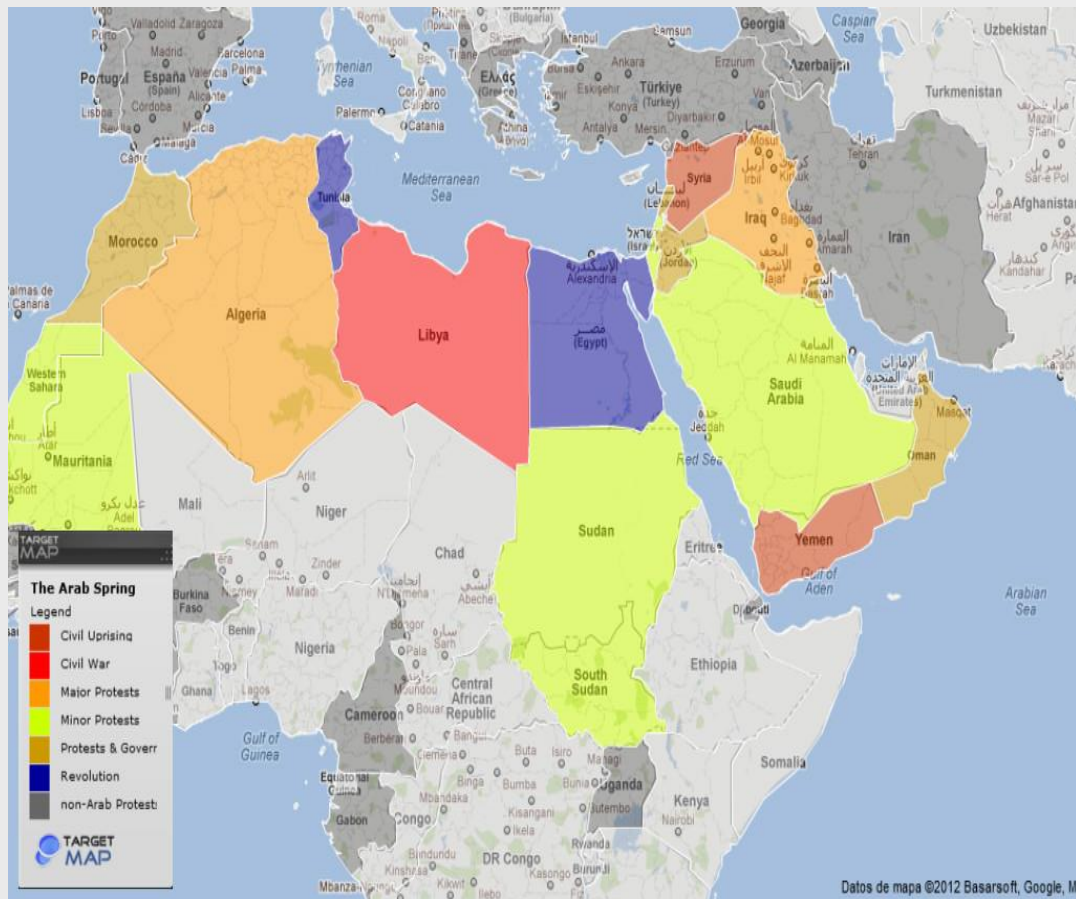
Cíle příspěvku

- Představit a zhodnotit aktuální vývoj v regionu Blízkého východu a severní Afriky především s ohledem na měnící se mocenský status quo.
- Zvláštní pozornost bude věnována především politickému vývoji v Egyptě od roku 2011 do současnosti a vzestupu tzv. Islámského státu.

Arabské jaro

- Počátek se datuje dne 18. prosince 2010 v Tunisu (sebevražda Muhammada Buazíího) → rozšíření vlny protestů do dalších zemí regionu.
- Nejprve velký optimismus a očekávání změny regionálního status quo.
- V současnosti výsledky a hodnocení těchto událostí spíše rozpačité.

Státy zasažené arabským jarem

Politický vývoj v Egyptě

- Egypt je tradičně považován za jeden z nejdůležitějších států severní Afriky.
- Z hlediska západních států Egypt za vlády prezidenta Husního Mubáraka vždy představoval důležitého spojence.

Politický vývoj v Egyptě

- Revoluce proti vládnoucímu režimu byly v Egyptě zahájeny 25. ledna 2011 (nespokojenost především se stávající ekonomickou situací).
- 11. února Husní Mubárak rezignoval na svůj post egyptského prezidenta - moc v zemi dočasně převzala armáda.
- Volby se uskutečnily v lednu 2012 → neúspěch prozápadních sil, vzestup Muslimského bratrstva (Muhammad Mursí) a salafitské strany Núr.

Politický vývoj v Egyptě

- Od počátku svého prezidentského mandátu Mursí kritizován za přílišné kumulování moci a snaze implementovat islám do politiky.
- Mursí 3. července 2013 po rozsáhlých protestech donucen odstoupit → stále probíhající soudní proces – pravděpodobně trest smrti.
- Novým prezidentem bývalý armádní generál Abd al-Fattáh as-Sísí → odklon od politického islámu (Muslimské bratrstvo v Egyptě zakázáno).

Vzestup a aktivity Islámského státu

- Kořeny již v 90. letech 20. století, vzestup aktivit v kontextu války v Iráku (2006 pokusu o vyhlášení státu fungujícího na principech práva šaría).
- Od roku 2010 je v čele organizace Abú Bakr Al-Bagdádí (titul chalífy).

Vzestup a aktivity Islámského státu

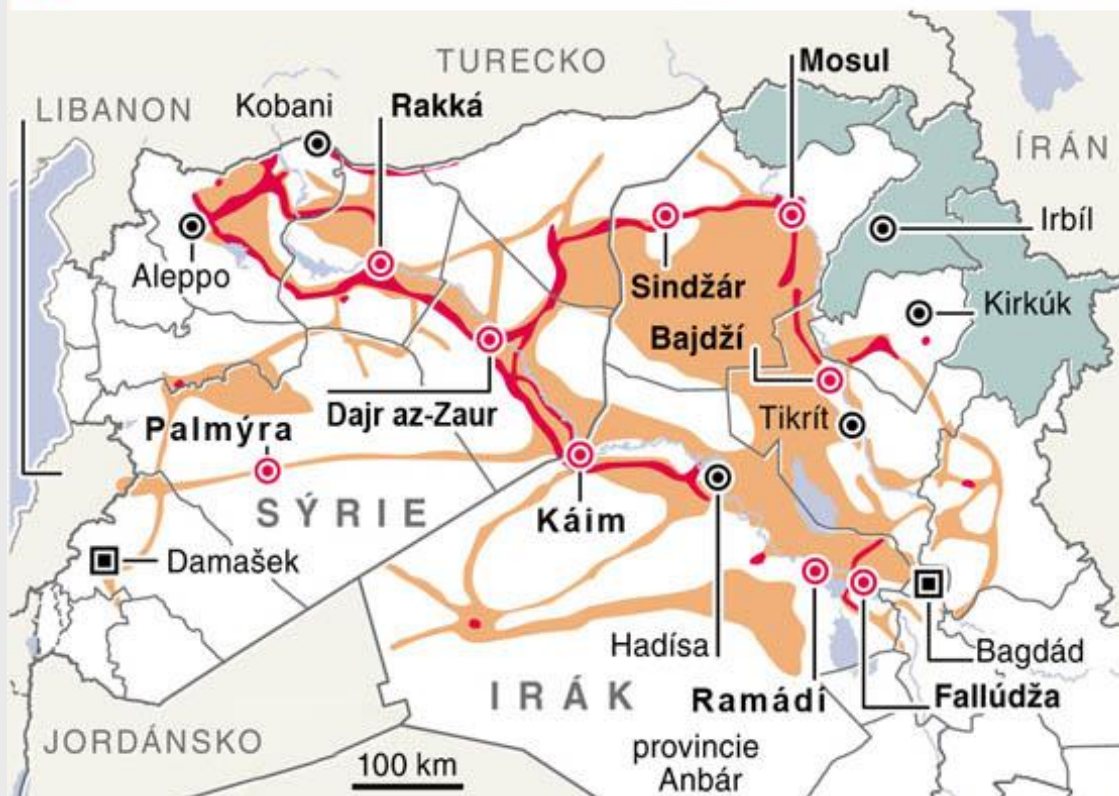
- Stažení většiny amerických jednotek koncem roku 2011 → opětovné rozpoutání sektářského násilí.
- 8. duben 2013, kdy Abú Bakr Al-Bagdádí oficiálně vyhlásil Islámského státu v Iráku a Levantě (ISIL) – rozšíření aktivit z Iráku do Sýrie.
- Brutální metody podmaňování si získaného území.

Území nárokováne Islámským státem

Jak si stojí Islámský stát

- Oblasti, které kontroluje Islámský stát
- Oblasti, které poskytují podporu IS
- Města, která plně či částečně obsadil IS
- Oblasti pod správou Kurdů

Závěry

- Mění se mocenské rozložení v regionu – vytváření nových pragmatických aliancí.
- Velmi důležitou roli sehrál zejména ozbrojený konflikt na území Sýrie, který byl od počátku internacionalizován (bitevní pole významných regionálních státních a nestátních aktérů).
- Příklad Egypta pak ukazuje oscilování mezi politickým islámem a sekulárním způsobem vládnutí.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST